

**Dīķu ierīkošanas un derīgo izrakteņu ieguves nekustamajā īpašumā
“Lagūnas” Mārupes novadā ietekmes uz vidi novērtējuma
atkārtotas sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes**

Protokols

Viesta: Neklāties formā (attālināti)

Laiks: No 2021. gada 20. aprīļa plkst. 10:00 līdz 26. aprīlim.

Darba kārtība:

1. SIA “Vides eksperti” – Līva Asere
2. Videoprezentācija
3. Sanemtie jautājumi/ diskusijas

Neklāties apspriešana notika no 2021. gada 20. aprīļa plkst. līdz 26. aprīlim.

Videoprezentācija bija pieejama tīmekļa vietnēs marupe.lv sadāļā Sabiedrība/Vide un Infrastruktūra/IVN paziņojumi un videseksperti.lv/pazinojumi sākot ar 2021. gada 20. aprīļa plkst.10.

Tiešsaistes videokonference notika 20. aprīlī plkst. 17.30.

Videokonferences sākumā sanāksmes vadītāja SIA “Vides eksperti” pārstāve Līva Asere precizē videokonferences organizatoriskos un tehniskos jautājumus, kā arī sanāksmes norises kārtību.

L.Asere (SIA “Vides eksperti”) informē ar videoprezentāciju par paredzēto darbību:

Videoprezentācijā tika sniegtā informācija par plānotās darbības ierosinātāju SIA “Sabiedrība Mārupe” un darbības virzienu. Plānotās darbības teritorija atradas Mārupes novada DA daļā pie valsts autoceļa A5 Rīgas apvedceļa (Salaspils - Babīte). Plānotā darbība ietver viena vai vairāku dīķu izbūvi aptuveni 50 ha platībā un ar izbūvi saistīto derīgo izrakteņu ieguvi. Mērķis ir lauksaimnieciskās darbības ietvaros veikt zivju audzēšanu. Dīksaimniecībā tiks veikta ekstensīva zivju audzēšana, kas neparedz zivju mākslīgu piebarošanu un zivju dīķu nolaišanu, tos apzvejojot. Visus dīķus paredzēts izveidot tā, lai tie ainaviski iekļautos teritorijā. Pēc dīķu ierīkošanas teritoriju paredzēts izlīdzināt, apzaļumot un labiekārtot. Tika paskaidrota ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanas kārtība. Tika skaidrots novērtējuma izstrādes tālākās plānotās darbības un skaidrots par informācijas pieejamību visas ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes laikā.

Diskusija:

Sanāksmes vadītāja aicina uzdot jautājumus un apspriest tos.

Mārupes novada pašvaldības pārstāve Dace Žīgure vērš uzmanību par saņemto vēstuli 19. aprīlī no SIA “Sabiedrība Mārupe” par paredzētās darbības detālāku izklāstu un tā izvērtēšanu. Neskaidrs jautājums joprojām ir, ko tieši “Sabiedrība Mārupe” zemes īpašumā “Lagūnas” grib izbūvēt, kas kavē novērtēt atbilstību atļautajai teritorijas izmantošanai. Tieki vērsta uzmanība uz darbības mērķi, kas

joprojām nav skaidrs, radot jautājumu, kas ir prioritāri – zivsaimniecība vai derīgo izrakteņu ieguve. Rosina precizēt zivsaimniecības mērķi, apjomu, izvēlētās sugas, platības.

Ivars Pavasars (SIA "Vides eksperti") komentē, ka tā viennozīmīgi būs diķsaimniecība neizslēdzot sportu un rekreāciju. Tiks piesaistīti zivsaimniecības eksperti, kas palīdzēs projekta attīstībā. Precīza zivju sugu izvēle šajā novērtējuma stadijā netiek izdarīta. Nepieciešams saprast izbūvēto diķu ūdens fizikālī ķīmiskos parametrus. Uzsver, ka nepieciešams saprast vai paredzētā darbība atbilst Mārupes novada teritorijas plānojumam, kas nepieciešams jau novērtējuma sākuma stadijā.

D. Žīgure oponē, ka diķsaimniecība ir atbilstošā izmantošana, bet nav skaidrs kāda būs paredzētā darbība. Sākotnēji ir nepieciešams būvprojekts zivsaimniecības darbībai, nevis zivju sugu izvēli atstājot plānošanas beigu stadijā. Iepriekšējās sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātā tika secināts, ka iedzīvotāji labprāt atbalsta rekreācijas objektu izveidi šajā teritorijā. Uzsver, ka ir nepieciešams zināt kas, ko un kāpēc tiek būvēts, nevis izbūvēt diķus un tad kaut ko piemērot.

Mārtiņš Bojārs interesējas par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Jābūt projektam un tad veic ietekmes uz vidi novērtējumu vai jābūt vienlaicīgi projektam un novērtējumam, vai projektu taisa pēc IVN procedūras? No Mārupes pašvaldības pārstāves saprot, ka tiek prasīts projekts.

D. Žīgure komentē, ka būvprojekts netiek prasīts, bet gan skaidra iecere, kas tiks darīts, lai saprastu atbilstību atļautajai izmantošanai.

M. Bojārs uzsver, ka tika prasīts projekts un nezinot, kurš normatīvais akts to nosaka.

D. Žīgure oponē, ka tiek prasīts vai paredzētā darbība atbilst teritorijas plānojumam, jo derīgo izrakteņu ieguve nav atļautā darbība.

M. Bojārs uzsver, ka pēc plānojuma atļautā izmantošana ir lauksaimniecība, un zivsaimniecība ir kā atļautai izmantošanas veids.

L. Asere piebilst, ka šajā fāzē pietiek ar ieceri, kas tiek plānots un attiecīgi tiks tālāk attīstīts.

Pēteris Pikše akcentē lidostas "Rīga" tuvumu un nosacījumu iegūšanu no lidostas, jo paredzētā darbība pie lidmašīnu pacelšanās var netraucēt, bet pie nolašanās gan. Tieki uzsvērta nepieciešamība izvērtēt pa kuriem ceļiem smilts tiks izvesta, vai tiks izmantoti pašvaldības ceļi, kā noklūs uz A5, kā arī piemin Rail Baltica būvniecību. Nemot vērā, ka darbība paredzēta purva malā, tas nāktu par labu ainavai, tiktu stabilizēti gruntsūdeņi.

Guntis Ruskis vērš uzmanību uz netālu esošu teritoriju, kurā tiek veikta darbība (atkritumu izgāztuve), kas rada smaku, putekļus un var kaitēt, ja paredzētās darbības teritorija tiks izmantota rekreācijai, aktivai atpūtai. Vēlas noskaidrot kā notiks sadarbība starp šīm darbībām.

Modris Spuģis komentē, ka pašlaik teritorija tiek izmantota intensīvai lauksaimniecībai, bet nākotnē būs ekstensīvā zivsaimniecība, līdz ar to ietekme uz vidi būs mazāka kā šodien. Uzsver, ka dzīvojamā māju tuvumā nav, pievedceļi un Rail Baltica tiks ļemti vērā.

L. Asere piebilst, ka par ietekmēm varēs runāt nākamajā fāzē. Pašlaik nevar pateikt, kas konkrēti mainīsies.

M. Bojārs papildina jautājumu par ceļiem. Pašlaik darbības teritorijai ir piekļuve A5, bet nākotnē tā tiks slēgta ar Rail Baltica dzelzceļa līniju, līdz ar to ir jāatrisina pievedceļu jautājums, pa kurieni tiks vesta smilts. Pa Vētras ciemu tas netiks ļauts, jo pašvaldības ceļi šādai slodzei nav domāti.

L. Asere piebilst, ka no Satiksmes Ministrijas ir saņemta vēstule par A5 un Rail Baltica būvniecību, ar ornitologiem tiks skatīts jautājums par lidostas tuvumu.

(**Sanāksmes sarakste**): Jāņem vērā, ka Latvijas Valsts ceļi plāno pārbūvēt A5.

L. Asere komentē, ka tā būs četrjoslu šoseja un tas tiks ņemts vērā IVN ziņojumā. Tiks sarunāta diskusija ar Latvijas Valsts ceļiem vai Satiksmes Ministriju, lai saprastu visus pieslēgumus.

D. Žīgure uzsver, ka ar Satiksmes Ministriju jāatrisina arī Rail Baltica jautājums, jo pašvaldības ceļa pievienojums C – 26 A5 – Medumi netiks saglabāts.

I. Pavasars piebilst, ka būs nepieciešamas korekcijas Rail Baltica projektā, jo pieslēguma ceļš ir nepieciešams, lai tiktu uz A5.

M. Bojārs komentē par pazemes noteikūdeņu un to virzienu monitoringu, uzsverot Olaines dzīlurbumus, kuros ievadītas ķīmiskās vielas, to teces virziena būtiskumu un kā dīki to ietekmēs. Vai piesārņojums netiks virzīts uz Mārupes pusi. Būtu jāņem vērā arī pazemes ūdeņu no atkritumu izgāztuvēs teces virzienā.

I. Pavasars paturpina Mārupes novada pašvaldības pārstāves teikto par apjomiem. Dīksaimniecības zivju apjomi sagaidāmi līdzīgi kā dabisku ezeru gadījumā. Teritorijas plānojums nenosaka apjomu, zivju sugars kā kritēriju atbilstībai. Uzsver, ka sākuma stadijā ir nepieciešams zināt atbilstību teritorijas plānojumam, lai varētu turpināt izvērtējumu.

(**Sanāksmes sarakste**): Vai no atkritumu izgāztuvēs gruntsūdeņi nenonāks dīķī, līdz ar to var veidoties nekam nederīga ūdenstilpe.

L. Asere saka, ka tam tiks pievērsta uzmanība un tiks skatīts ziņojuma izstrādes laikā.

P. Pikše pievienojas par iepriekš minētajām gruntsūdens plūsmām. Uzsver, ka būtiskāka ir gruntsūdeņu pārvietošanās no atkritumu izgāztuvēs, kā arī, ka būtu nepieciešams pētīt gruntsūdens tecēšanas virzienu no Olaines dzīlurbumiem, kas varētu ietekmēt Mārupes dzīlurbumus.

I. Pavasars komentē, ka ir piesaistīts LLU pasniedzējs, līdz ar to gruntsūdeņi un to plūsmas tiks ļoti rūpīgi pētītas.

(**Sanāksmes sarakste**): Lūdzu, vēl izvērtēt kādu ietekmi šie dīķi radīs Mārupes upītei – Mārupītei. Vai tā šo dīķu ietekmē neizzudīs un vai visai Mārupei cauri neradīs tukšu grāvi?

P. Pikše piebilst, ka dīķis atrodas Neriņas baseinā un tas neatstās lielu iespaidu uz Mārupītes baseinu.

(**Sanāksmes sarakste**): Kāds ir plānotais minerālmateriālu izstrādes apjoms?

L. Asere un I. Pavasars komentē, ka dotajā brīdī nevar pateikt, tas tiks norādīts IVN ziņojumā.

M. Bojārs jautā vai derīgais izraktenis arī ir virskārta? Kur tas tiks likts un ko ar to iesāks?

I. Pavašars atbild, ka daļa tiks atstāta uz vietas valēniem dīķu ierīkošanas laikā, kas pēc tam tiks izmantots teritorijas rekultivācijai, apzaļumošanai, bet daļu plānots pārdot.

M. Bojārs piebilst, ka derīgo izrakteņu ieguvei būs nepieciešama licence. Interesējas, kurš kontrolēs derīgo izrakteņu ieguves apjomu un ar to saistīto nodokļu samaksu.

L. Asere komentē, ka pašlaik tiek veikta ģeoloģiskā izpēte, pēc tam tiek saņemta licence, atradnes pase, pēc IVN un pašvaldības apstiprinājuma, kad sākas ieguve, reizi gadā atskaitās par apjomu un par katru kubikmetru tiek maksā dabas resursu nodoklis.

M. Bojārs uzsver par pievedceļiem, pa kurieni 15 gadu laikā derīgie izrakteņi tiks izvesti, kas ir pats būtiskākais jautājums.

Mareks Magone piekrīt par transporta plūsmas kustības problēmas aktualitāti. Uzskata, ka izbraucamais ceļš būs A5, un tas problēmas neradīs. Piebilst, ka "Lagūnas" neatrodas līdostas nosēšanās zonas joslā un no līdostas iebildumu nebūsot. Ja dīķis ir lielāks par 20 000 m², tā skaitās kā atradne, un izvesto materiālu kontrolē un uzskaita Valsts vides dienests.

I. Pavašars un L. Asere piebilst, ka tiks pieaicināti dažādi eksperti – ihtiologs, ornitologs, hidrologs.

M. Bojārs komentē, ka pie A5 rekonstrukcijas projekta ornitologi konstatējuši sikspārņu migrāciju pār ceļu.

M. Magone piebilst, ka ar līdostu nebūs problēmu, jo Jaunmārupes teritorijā, kas ir tuvāk līdostai, ir jau apstiprināti vairāki līdzīgi projekti, kas ir izstrādes stadijā vai jau pabeigti.

D. Žigure piebilst, ka saskaņā ar apbūves noteikumiem 15 km zonā jāprasa nosacījumi tāpat.

L. Asere noslēdz diskusiju aicinot sekot līdzi, kad tiks izstrādāts ziņojums.

Videoprezentācijai laika posmā no 20. aprīļa līdz 26. aprīlim bija 46 skatījumu.

Sabiedrības jautājumi

Laika posmā no 20. aprīļa līdz 26. aprīlim netika saņemts neviens jautājums par paredzēto darbību un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Sanāksme slēgta 26. aprīlī.

Protokolu sagatavoja: E. Bārdiņa